

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/132/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6717207689
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6717207689.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jaroslava Mikulaja a sudcov JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci žalobkyne: P. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. E. XXX, XXX XX Q. E., štátny občan SR, zastúpená: JUDr. Peter Tonhauser, advokát, s.r.o., so sídlom Jána Cikkera 8, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 47 234 725, proti žalovanému: D. X. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. E. XXX, XXX XX Q. E., štátny občan SR, zastúpený: Brázdil & Brázdilová advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Trhová 992/1, 960 01 Zvolen, IČO: 50 492 934, o vrátenie daru, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 20. decembra 2017, č. k.: 18C/14/2017- 128, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu žalobkyne o vrátenie daru v celom rozsahu zamietol a žalobkyňu uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa sa žalobou podanou na súde 11. mája 2017 domáhala určenia, že nehnuteľnosti (rodinný dom a pozemky špecifikované v petite) patria v celosti do vlastníctva žalobkyne. Žalobkyňa tvrdila, že formou notárskej zápisnice dňa 16. 9. 2015 darovala žalovanému nehnuteľnosti, a to rodinný dom vrátane pozemkov v podiele 1/2-ica. V tomto čase so žalovaným žila v partnerskom vzťahu, zdieľali spoločnú domácnosť a starali sa o spoločné maloleté dieťa. Predmet darovacej zmluvy bol ich domovom. V tom čase obdarovaného ľúbila a darovaciu zmluvu urobila v domnienke, že budú žiť v rodinnom dome spolu ako rodina. Žalovaný, ako obdarovaný, zrejme sledoval iný cieľ, pretože nadviazal kontakt so svojou novou známosťou, o čom nevedela, pretože inak by k darovaniu nepristúpila. Žalovaný ju v čase prijatia daru podvádzal, snažil sa ju využiť za účelom získania spoluvlastníckeho podielu tým, že fingoval prechovávanie citov k nej a využil jej dobromyseľnosť, aby sa obohatil. Žalovaný nadobudol vlastnícke právo zápisom do katastra nehnuteľností dňa 5. 10. 2015, dňa 26. 10. 2017 odišiel z od nej a maloletého dieťaťa k svojej známosti. Následne mu žalobkyňa dňa 18. 4. 2017 adresovala žiadosť o vrátenie daru a prevedenie predmetu darovacie zmluvy na ňu. Žalovaný túto výzvu prevzal 3. 5. 2017. Zdôraznila, že hoci Občiansky zákonník neobsahuje legálnu definíciu pojmu dobré mravy, pod pojem porušenie dobrých mravov hrubým spôsobom vzhľadom na dané okolnosti možno subsumovať aj konanie žalovaného. Práve to, že sa s ňou rozišiel po troch týždňoch od nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu, demonštruje jeho zlomyseľné a účelové konanie s cieľom získať spoluvlastnícky podiel.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že je pravdou, že žalobkyňa na neho previedla spoluvlastníctvo na rodinnom dome a pozemkoch, v tom čase mali vzťah, žili v spoločnej domácnosti

so spoločnou dcérou K.. Poprel však, že by v tom čase mal novú známosť že fingoval prechovávanie citov k žalobkyni s cieľom obohatiť sa na jej úkor. Uzavretie darovacej zmluvy bol dlhodobý plánovaný právny úkon, na ktorom sa vopred dohodli niekoľko rokov predtým. V nehnuteľnostiach mienili spolu bývať ako rodina, nehnuteľnosti boli zakúpené, resp. postavené takmer výlučne za jeho finančné prostriedky. Vzťah so žalobkyňou mal od roku 2003, kedy bývali v jeho služobnom byte a po dvoch rokoch sa dohodli, že si chcú založiť rodinu a za tým účelom postaviť rodinný dom. Vzhľadom na podmienky a výhodnosť pôžičky zo Štátneho fondu rozvoja bývania táto bola na meno žalobkyne vo výške 33.000 EUR a žalovaný bol ručiteľ. Všetky finančné prostriedky boli investované na kúpu pozemku, spracovanie projektu a čiastočne dostavby. Pôžičku splácal výlučne žalovaný formou trvalého príkazu po 131,18 EUR, čo vyplýva z výpisov z banky. Žalovaná finančne neprispievala na stavbu rodinného domu. Následne v roku 2007 si zobral hypotekárny úver na dostavbu domu vo výške 33.000 EUR a založil dom svojich rodičov, pričom bolo dohodnuté, že po dostavaní domu sa ťarcha preniesie na novopostavený dom a žalobkyňa prevedie darom polovicu spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnostiach na žalovaného. Ku kolaudácii rodinného domu došlo v roku 2008. Rozhodol sa o refinancovaní hypotekárneho úveru formou pôžičky v Slovenskej sporiteľni a tak dňa 28. 10. 2013 podpísal zmluvu o splátkovom úvere, čím sa pôžička navýšila na sumu 34.000 EUR. Tento úver spláca od počiatku až doteraz. Nakoľko žili so žalobkyňou ako partneri, 2. 6. 2015 oslovil notárku JUDr. Eva Vavráčovú o vyhotovenie darovacej zmluvy.

4. K tvrdeniu o odchode zo spoločnej domácnosti uviedol, že sa to udialo inak, ako tvrdí žalobkyňa. Žalobkyňa vyvolávala hádky kvôli jeho údajnému mimo partnerskému vzťahu, a to pre reči po dedine. Tvrdil, že za všetky roky spolužitia jej nikdy nebol neverný. Povedala mu, aby odišiel zo spoločnej domácnosti, preto sa rozhodol, že takéto správanie nebude znášať a odniesol si osobné veci, pričom až do decembra 2015 prespával v kancelárii svojej firmy. Známosť s inou ženou nadviazal až začiatkom roku 2016. Žalobu považuje sa účelovú, pretože k jeho odchodu zo spoločnej domácnosti došlo koncom septembra 2015 a žalobkyňa výzvu na vrátenie daru zaslala až v apríli 2017, teda 2 roky po uzavretí darovacej zmluvy. V nehnuteľnosti naďalej býva žalobkyňa s dcérou. Chcel sa s ňou dohodnúť na vyporiadaní podielového spoluvlastníctva napriek tomu, že výstavbu nehnuteľnosti financoval výlučne on. Tento návrh žalobkyňa odmietla pre nedostatok finančných prostriedkov. Počas roka 2016 sa pokúšal o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva a následná reakcia žalobkyne bola v roku 2007 výzva na vrátenie daru a podanie žaloby. Popieral, že by boli splnené podmienky podľa § 630 Občianskeho zákonníka, pretože svojím správaním sa voči žalobkyni nedopustil hrubého porušenia dobrých mravov.

5. Žalobkyňa v reakcii na argumentáciu žalovaného potvrdila, že sa spolu rozhodli ku kúpe stavebného pozemku, na ktorom plánovali stavať rodinný dom, ktorý sa mal stať ich spoločným domovom. Potvrdila, že záväzok zo zmluvy o pôžičke Štátneho fondu rozvoja bývania po splácaní v pravidelných mesačných splátkach z bankového účtu žalovaného na základe dohody. Na výstavbe rodinného domu sa podieľala, pretože na stavbe nezištne pracovali aj jej rodinní príslušníci. Aj ona počas trvania vzťahu investovala všetky svoje finančné prostriedky, úsilie a energiu do rodinného domu, ktorý mal byť ich spoločným. Žalobu o vrátenie daru podala s časovým odstupom z dôvodu dobromyseľnosti a viery v spoločnú domácnosť so žalovaným napriek jeho partnerskej nevere. Na pojednávaní žalobkyňa uviedla, že spoločne sa rozprávali o spoločnej stavbe domu, ktorá začala v roku 2005, pristúpili ku kúpe pozemkov a so žalovaným sa dohodli na tom, že ju budú financovať cez štátny fond rozvoja bývania, keď bol výhodnejší takýto postup, pretože sama žiadala o podporu z fondu. Dohodli sa, že po výstavbe rodinného domu sa vezmú a usporiadajú si vlastníctvo tak, že každý bude mať 1/2-icu. Stavbu vykonávali svojpomocne. Ohľadom vzájomného vzťahu doplnila, že už v roku 2014 alebo 2015 jej začali známi v dedine ako aj rodina hovoriť, že žalovaný sa stretáva so svojou terajšou priateľkou. Po tom, čo mu toto dňa 25. 10. 2015 vytkla, 26. 10. 2015 žalovaný odišiel zo spoločnej domácnosti dobrovoľne, ona ho nevyhodila.

6. Okresný súd po vykonanom dokazovaní mal preukázané, že žalobkyňa darovala žalovanému nehnuteľnosti špecifikované v petite žaloby v podiele 1-ca, ktoré predtým vlastnila v podiele 1/1. Uvedená skutočnosť medzi sporovými stranami sporná nebola. Sporové strany žili v partnerskom zväzku cca od roku 2003 a v roku 2004 sa rozhodli pre výstavbu spoločného rodinného domu. Z dôvodov výhodnejšieho financovania cez Štátny fond rozvoja bývania bol postup taký, že pozemky, na ktorých následne začali s výstavbou rodinného domu, boli prevedené do výlučného vlastníctva žalobkyne, následne po výstavbe a kolaudácii rodinného domu sa jeho výlučnou vlastníčkou stala žalobkyňa. Obe sporové strany však potvrdili, že už pri prvotnom úmysle o výstavbe rodinného domu plánovali tento nadobudnúť do spoločného vlastníctva a len z dôvodu výhodnejšieho financovania bol počiatočný postup taký, že pozemky vrátane následnej novostavby rodinného domu nadobudla do výlučného vlastníctva žalobkyňa. Obe sporové strany však pred súdom potvrdili, že sa dohodli na tom, že po výstavbe rodinného domu

nadobudne vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam v rovnakom pomere aj žalovaný, že kúpa nehnuteľnosti a následne výstavba rodinného domu bola financovaná z postupných pôžičiek, ktoré si brala žalobkyňa z ŠFRB a následne žalovaný cez ČSOB stavebnú sporiteľňu a Slovenskú sporiteľňu, dom stavali svojpomocne za pomoci svojich rodinných príslušníkov a priateľov. Žalobkyňa nepoprela, že podstatnú časť financoval žalovaný zo svojho príjmu, avšak uviedla, že to bolo na základe vzájomnej dohody, keď aj ona z podstatnej časti prispela k starostlivosti o domácnosť, následne o spoločné dieťa a podieľala sa na zabezpečení stravy pri výstavbe rodinného domu, aj pre brigádnikov. Súd dospel k záveru, že u notárky bolo žalobkyni riadne vysvetlené, čo je predmetom notárskej zápisnice pri uzatváraní darovacej zmluvy, bolo jej umožnené zmluvu si prečítať, oboznámiť sa s ňou, bolo jej podané náležité vysvetlenie zo strany notárky a žalobkyňa sama potvrdila, že sa rozhodla zmluvu dobrovoľne podpísať. Z uvedeného súd konštatoval, že k uzavretiu darovacej zmluvy došlo platne a táto vyjadrovala vôľu oboch zmluvných strán. Nebolo preukázané tvrdenie žalobkyne, že by išlo o špekulatívny právny úkon zo strany žalovaného zneužívajúc jej momentálny stav, žalobkyňa sama potvrdila, že od počiatku sa so žalovaným dohodli na tom, že po dostavaní domu bude každý z nich vlastníkom nehnuteľnosti v 1-ci. 7. Žalobkyňa tvrdila, že už v čase spolužitia nadviazal intímnu známosť s inou ženou a po nadobudnutí vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti darom do troch týždňov odišiel od nej k svojej novej známosťi. Na zdôraznenie záverov o hrubom rozpore s dobrými mravmi, pod ktoré možno takéto konanie žalovaného zahrnúť, poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR, ktorý sa zaoberal manželskou neverou vo vzťahu k naplneniu pojmu „hrubé porušenie dobrých mravov“. Tejto argumentácii okresný súd prisvedčil, že strany sporu nežijú v manželskom zväzku, ale tento vzťah je porovnateľný so zväzkom manželským, avšak nejde úplne totožný vzťah po právnej stránke najmä z hľadiska majetkových vzťahov. Po zohľadnení všetkých okolností dospel k záveru, že tvrdenia ohľadom hrubého porušenia dobrých mravov neboli jednoznačne preukázané. Z výpovedí sporových strán mal preukázané, že počas spolužitia obaja zhodne na základe vlastnej vôle sa rozhodli na spoločnom bývaní formou výstavby rodinného domu, dohodli sa na spôsobe financovania ako aj následnom prevode a usporiadaní vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam. Založili si rodinu, narodila sa im dcéra, o ktorú sa spoločne starali. Dva roky pred odchodom žalovaného zo spoločnej domácnosti nastal problém, kedy žalobkyňa z počutia sa dozvedela o vzťahu medzi žalovaným a pani Q., čo žalovaný poprel. Obe strany však zhodne uviedli, že túto situáciu nepokladali za definitívnu, pretože žalobkyňa očakávala návrat žalovaného do spoločnej domácnosti, taktiež žalovaný očakával, že žalobkyňa ho vezme späť. Z vykonaného dokazovania jednoznačne nevyplývalo tvrdenie žalobkyne, že žalovaný už v čase darovania konal zo špekulatívnych dôvodov a taktiež nebolo preukázané tvrdenie, že zo spoločnej domácnosti odišiel výlučne kvôli vzťahu s inou ženou. Aj keď tvrdila žalobkyňa, že žalovaný sa snažil nakladať s nehnuteľnosťou bez súhlasu, toto tvrdenie nebolo preukázané, naopak, z e-mailovej komunikácie vyplynul opak, keď žalovaný so žalobkyňou o tomto komunikoval. Podľa súdu žalobkyňa sa rozhodla pre vrátenie daru na základe pochybností vyvolaných rečami šírjacimi sa po obci o vzťahu medzi žalovaným a svedkyňou Q.. Súd konštatoval, že obec Q. lazy je menšou obcou, kde sú pravidlá spolužitia posudzované iným spôsobom, ako je tomu vo väčších mestách. Dal za pravdu žalobkyni, že žalovaný svojím konaním, kedy ho bolo často vídať v spoločnosti svedkyne Q. zadal príčinu rečiam o opakovaných stretnutiach s inou ženou. Súd taktiež konštatoval, že si mal žalovaný byť vedomý toho, že pokiaľ žije v partnerskom vzťahu a menšej obci na preukázanie partnerskej vernosti mohol vyvinúť väčšie úsilie. V závere konštatoval, že zrejme žalovaný uprednostnil oblasť pracovnú, keďže bol hlavným živiteľom rodiny. K nadviazaniu vzťahu došlo až po odchode žalovaného zo spoločnej domácnosti od januára 2016, čo nemožno hodnotiť ako hrubé porušenie dobrých mravov, pretože v tom čase už partnerský vzťah so žalobkyňou bol vážne narušený a spolu nežili. Z týchto dôvodov aplikujúc § 630 Občianskeho zákonníka žalobu zamietol, o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP podľa úspechu vo veci. 8. Proti rozsudku sa odvolala žalobkyňa. Žiadala napadnutý rozsudok zmeniť tak, že súd žalobe vyhovie, eventuálne, rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnila s poukazom na odvolacie dôvody podľa ustanovenie § 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP.

9. Namietala, že prevažná časť odôvodnenia rozhodnutia spočíva v skutkových okolnostiach právne irelevantných pre meritum veci, pretože žalobkyňa sa domáha vrátenia daru v príčinnej súvislosti s kvalifikovaným hrubým porušením dobrých mravov. Skutočnosti spočívajúce vo financovaní výstavby rodinného domu ako aj prispievanie na spoločnú domácnosť a ďalšie finančné aspekty môžu mať význam pre vyporiadanie podielového vlastníctva žalobkyne a žalovaného, nie však pre správanie v hrubom rozpore s dobrými mravmi.

10. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pretože súd nesprávne právne kvalifikoval nenamietaný a správne zistený skutkový stav z

hľadiska naplnenia skutkovej podstaty hrubého porušenia dobrých mravov v tom zmysle, že žalovaný žalobkyňu natrvalo opustil len 3 týždne po darovaní a nadobudnutí vlastníckeho práva k časti darovanej nehnuteľnosti. Podstatnou skutočnosťou pre toto konanie je konanie žalovaného po darovaní časti nehnuteľnosti zo strany žalobkyne. Bolo preukázané, že k darovaniu prostredníctvom notárskej zápisnice došlo 5. 10. 2015 a žalobkyňu žalovaný opustil natrvalo už dňa 26. 10. 2015, teda len 3 týždne po darovaní. V konaní nebolo preukázané, že by žalobkyňa žalovaného zo spoločnej domácnosti vyhodila. To, že žalobkyňa do poslednej chvíle verila, že odchod žalovaného zo spoločnej domácnosti je len prechodným stavom, nemôže byť žalobkyni na ujmu, naopak, svedčilo to o úprimnej láske k žalovanému. Tiež je irelevantné to, či žalobkyňa pred darovaním vedela alebo mohla vedieť o partnerskej nevere žalovaného, pretože v tom čase mu verila a darovanie časti nehnuteľnosti bol len jej prejavom dôvery a náklonnosti k žalovanému. Nemohla predpokladať, že žalovaný 3 týždne po nadobudnutí vlastníckeho práva k darovanej veci natrvalo odíde zo spoločnej domácnosti za svojou novou partnerkou, pretože s touto už udržiaval milenecký pomer počas vzťahu so žalobkyňou.

11. Súd prvej inštancie na správne zistený skutkový stav veci nesprávne interpretoval obsah právnej normy, § 630 Občianskeho zákonníka, pretože konanie žalovaného spočívajúce v opustení žalovanej v tak krátkom časovom horizonte nesubsumoval pod hrubé porušenie dobrých mravov, čím založil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Ak žalovaný tvrdil, že k nezhodám so žalobkyňou z dôvodu podozrení z jeho partnerskej nevery dochádzalo už 2 roky pred okamihom darovania nehnuteľnosti, je preto nepochopiteľné, prečo trval na darovaní časti nehnuteľnosti, keď žalovaný viackrát ubezpečil žalobkyňu, že v rodinnom dome, ktorého 1/2-ica sa stala predmetom darovania, budú spolu bývať ako rodina. Ťažko je uveriť tomu, že krátko po nadobudnutí vlastníckeho práva došlo k rapidnej zmene vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným. Žalovaný evidentne konal už v čase darovania veci s úmyslom následného opustenia žalobkyne, pretože akonáhle získal to, čo plánoval, spoločnú domácnosť opustil. V tomto smere nie je relevantným argumentom ani splácanie úveru, vedenie domácnosti, výživa maloletého dieťaťa, pretože ústrednou otázkou je právna kvalifikácia konania žalovaného spočívajúca v trvalom odchode zo spoločnej domácnosti po darovaní veci. Žalobkyňa bola na materskej dovolenke, príjem zo sociálneho zabezpečenia dávala k rukám žalovaného, viedla spoločnú domácnosť, starala sa o maloleté dieťa. Je pravdou, že darovanie bolo dlhodobo plánovaným právnym úkonom, avšak výlučne s cieľom spoločného nažívania žalobkyne spolu so žalovaným a ich maloletou dcérou, pretože žalobkyni sa zdalo legitímne a spravodlivé, aby obaja partneri boli vlastníkom jednej polovice rodinného domu.

12. Stotožnila sa so záverom súdu v tom, že žalovaný neurobil pre obnovu partnerského spolužitia žiaden krok. Žalovanému nič nebránilo, aby žalobkyňu neopustil, pretože rovnako mal právny nárok na užívanie nehnuteľnosti ako vlastník polovice rodinného domu a bol to žalovaný, ktorý má intímny pomer s novou známosťou. Vzhľadom k týmto skutočnostiam je toho názoru, že už okamihom opustenia žalobkyne naplnil žalovaný skutkovú podstatu hrubého porušenia dobrých mravov, pretože vzhľadom k pohnútke žalovaného, časovému úseku po nadobudnutí vlastníckeho ako aj pretrvávajúcemu intímnemu vzťahu s inou ženou možno jeho konanie charakterizovať ako hrubé porušenie dobrých mravov, pričom opätovne poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 29. apríla 2002 sp. zn. 33 Odo/137/2002.

13. Súd správne právne kvalifikoval konanie žalovaného ako v miere porušujúce dobré mravy, avšak konštatoval, že takéto konanie nemal jednoznačne preukázané bez akýchkoľvek pochybností. Je toho názoru, že nech už žalovaného viedla k trvalému odchodu zo spoločnej domácnosti akákoľvek pohnútka, už týmto okamihom sa dopustil kvalifikovaného hrubého porušenia dobrých mravov vo vzťahu žalobkyni. Ak žalovaného 3 týždne po nadobudnutí vlastníckeho práva k nehnuteľnosti dokázala tak veľmi nahnevať opodstatnená výčitka žalovanej o jeho partnerskej nevere, bez toho, aby sa pokúsil preukázať žalobkyni vernosť, potom zrejme nemohol byť dobromyseľný a vo vzťahu zotrval do nadobudnutia vlastníckeho práva len účelovo. Na prvý pohľad je teda zrejme, že žalovanému musela žalobkyňa už dlhšiu dobu "liezť na nervy".

14. V tejto súvislosti podotkla, že pri hodnotení hrubého porušenia dobrých mravov nemožno opomenúť, ani hodnotu a charakter darovanej veci, keď diametrálne odlišne sa bude posudzovať hrubý nevďak, resp. hrubé porušenie dobrých mravov obdarovaným vo vzťahu k darcovi, ak predmetom darovania bola vec s trhovou hodnotou v desiatkach alebo stovkách EUR a inak sa musí posudzovať konanie obdarovaného vecou, ktorá má trhovú hodnotu v tisíckach EUR.

15. Pokiaľ ide o naplnenie odvolacieho dôvodu podľa ustanovenie § 365 ods. 1 písm. b) CSP, toto vidí v absencii riadneho odôvodnenia rozhodnutia, najmä zhodnotením dôkazov a priznaním dôkaznej sily v zmysle zásady voľného hodnotenia dôkazov. V tejto súvislosti poukázal na výpoveď svedka XXXX. G., ktorý uviedol, že vzhľadom na e-mailovú komunikáciu, ktorú mu predložila žalobkyňa, začal mať

pochybnosti o partnerskej vernosti žalovaného, preto sa rozhodol, že sa o tom presvedčí na vlastné oči. Presvedčil sa, že pani Q. skutočne vo večerných hodinách zavítala k žalovanému a ani o 4. hodine ráno od neho neodkázala. Tiež ich videl viackrát sa vodiť za ruky v období roku 2015. Z výsluchu tohto svedka vyplynulo, že už počas trvania partnerského vzťahu žalobkyňu podvádzal. Navyše, držanie za záruky je jasným príkladom prelomenia určitého odstupu medzi dvoma osobami a prejavom vzájomnej sympatie.

16. Výsluchom svedkyne pani F. K. tiež bolo preukázané, že sa držali za ruky a žalovaný jej chodil pomáhať s opravou bytu. Súd sa mal vysporiadať so svedeckými výpoveďami ako dôkazným prostriedkom civilného konania.

17. Aplikujúc odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP namietala aplikáciu § 630 OZ, ktorý je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou, keď musí existovať objektívne vnímateľné porušenie, pričom veľkosť a početnosť obce je irelevantným aspektom, ktorý mal len význam vo vzťahu potencionálnej možnosti obyvateľov obce dozvedieť sa o porušení dobrých mravov. Dobré mravy sú právnou kategóriou vnímateľnou celou spoločnosťou bez ohľadu na mestské alebo dedinské pomery. Žalobkyni nemôže byť na ujmu to, že obyvatelia obce sa v intenzívnejšom miere zaujímajú o nažívanie ostatných obyvateľov v obci, čo je objektívne dané menším počtom obyvateľov, ako aj rozlohou obce. Žalovaný si mal byť vedomý, ako správne konštatuje súd prvej inštancie, že svojím konaním dal príčinu k tomu, aby obyvatelia obce objektívne mohli vnímať jeho opakované stretnutie s inou ženou na očiach verejnosti napriek tomu, že mal trvalý vzťah so žalobkyňou. Hrubé porušenie dobrých mravov žalovaným je nevyhnutné posudzovať v širších súvislostiach a v nadväznosti na jeho správanie po vrátení daru.

18. Súd sa priklonil k výpovedi svedkyne Q., ktorej svedeckú výpoveď nemožno v žiadnom prípade považovať za dôkaz vypovedajúci objektívnu pravdu. S poukazom na všetky skutočnosti je toho názoru, že žalovaný sa dopustil konania, ktoré možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov už samotným odchodom v krátkom časovom slede po nadobudnutí vlastníckeho práva zo spoločnej domácnosti so žalobkyňou a v tomto konaní intenzity rovnajúcej sa hrubému porušeniu dobrých mravov len pokračoval tým, že žalobkyňu naďalej podvádzal aj po tom, čo ju opustil.

19. K odvolaniu žalobkyne sa písomne vyjadril žalovaný. Podľa jeho názoru rozsudok je správny, preto ho žiadal potvrdiť v celom rozsahu. K odvolaniu uviedol, že v čase uzatvorenia darovacej zmluvy mali so žalobkyňou vzťah a žili v spoločnej domácnosti aj s maloletou dcérou K. narodenou XX. Pokiaľ XXXX. Poprel opakované tvrdenia žalobkyne, že v čase uzavretia darovacej zmluvy mal novú známosť.

20. Za zavádzajúce považoval tvrdenie žalobkyne v dôvodoch odvolania, že okamihom opustenia žalobkyne naplnil skutkovú podstatu hrubého porušenia dobrých mravov, pretože vzhľadom k pohnútke, časovému úseku po nadobudnutí vlastníckeho práva ako aj pretrvávajúcemu intímnemu vzťahu s inou ženou možno jeho konanie charakterizovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Neodišiel z dôvodu svojvoľného konania a vonkoncom nie pre intímny vzťah s inou ženou. Žalobkyňa ho vyhodila z rodinného domu v čase, keď nemal žiadnu známosť s inou ženou.

21. Pokiaľ opakovane poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Odo 137/2002, nie je možné rozhodnutie aplikovať na tento prípad, jednak preto, že ide o rozhodnutie iného štátu a jednak pre rozdielnosť skutkového stavu.

22. Zdôraznil, že žalobkyňa nepoprela v dôvodoch odvolania, že uzavretie darovacej zmluvy bol dlhodobý plánovaný právny úkon, na ktorom sa dohodli vopred, avšak nielen s cieľom spoločného nažívania aj s maloletou dcérou, ale už niekoľko rokov predtým mal znamenať pre neho záruku spoluvlastníckeho podielu na uvedených nehnuteľnostiach. Ohradil sa voči formulácii, že mu žalobkyňa mala dlhšiu dobu liezť na nervy, pretože ide o ničím nepodloženú fabuláciu.

23. V závere zdôraznil, že podľa § 216 ods. 1 CSP je súd viazaný žalobným návrhom, pričom žalobkyňa zotrvala aj v odvolaní na návrhu, ktorý je zmätočný a nevykonateľný. V dôvodoch odvolania žalobkyňa nešpecifikuje žalobný návrh a domáha sa určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v okrese Q. lazy, ktorý okres neexistuje.

24. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379, 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

25. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

26. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vo veci vykonal postačujúce dokazovanie na zistenie skutkového stavu, na zistený skutkový stav správne aplikoval relevantné právne normy, v odôvodnení rozhodnutia zrozumiteľne uviedol, na základe akých úvah dospel k rozhodnutiu.

27. Je nepochybné, že rozhodnutie, ale aj právny problém v danej veci je potrebné chápať v dvoch rovinách, ktoré majú (prípadne nemajú) odraz v právnom systéme Slovenskej republiky, a to vzťah medzi žalobkyňou žalovaným, ktorý nezodpovedá vzťahu, ktorý nesie pomenovanie druh družka, konkubinát. Práve toto špecifické postavenie výrazný vplyv na posúdenie danej veci, a to z právneho hľadiska, ale aj z hľadiska morálneho.

28. Predovšetkým treba zdôrazniť, že vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané a nesporné, že žalobkyňa a žalovaný nežili ako manželia, manželstvo neuzavreli. Žili v partnerskom vzťahu, ktorý má znaky konkubinátu, kedy vytvorili trvalé životné spoločenstvo, z tohto vzťahu sa narodilo maloleté dieťa. Je potrebné zodpovedať otázku, aké práva a povinnosti vyplývajú stranám sporu z takéhoto vzťahu. Zákony takýto vzťah nedefinujú a neupravujú. Právna teória považuje za druhu a družku muža a ženu, ktorí nie sú zosobášení, avšak vytvárajú životné spoločenstvo, t.j. žijú spolu, spoločne sa starajú o uspokojovanie potrieb rodiny, prípadne sa spolu starajú o deti. Zákon vôbec nechráni neformálne vzťahy muža a ženy tak ako manželstvo. Je namieste zdôrazniť, že z upraveného inštitútu manželstva však vyplývajú aj dôležité povinnosti. Ust. § 18 Zákona o rodine upravuje, že manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie. Teda vernosť manželov je povinnosťou, nielen frázou. Práve zdôraznené rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR vychádza z obdobnej právnej úpravy, nerieši iný, ako manželský vzťah, čo je diametrálny rozdiel, preto dané rozhodnutie nemožno vôbec aplikovať, pretože je založené na konkrétnej právnej úprave. Pre spolužitie v konkubináte neexistuje žiadna právna úprava vo vzťahu k povinnostiam, ako vyplývajú z § 18 ZR. Teda ani vo vzťahu k povinnosti byť si verný. Žalobkyňa poukazuje na tzv. partnerskú vernosť. Ide o pojem právom nedefinovaný, teda právne nevynutiteľný, porušenie vernosti v partnerskom vzťahu nemá následky v rovine právnej, tak, ako to upravuje ust. § 18 ZR a následne napr. ust. § 23 ods. 3 ZR, podľa ktorého súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19. Vzťah muža a ženy mimo manželstva má teda úskalia, aj v tom, že nevernosť v takomto vzťahu nie je nijako sankcionovaná a pri vstupe do takéhoto zväzku sú účastníci tohto vzťahu s týmto faktom uzrozmene, hoci očakávajú vernosť. Pri spolužití partnerov (druh - družka) neplatia ustanovenia manželského práva. V prípade rozchodu to môže mať pre slabšiu stranu veľmi negatívne následky. Všetky práce, ktoré žena v domácnosti a rodine vykonávala počas spolužitia, sa všeobecne považujú za dobrovoľné. Vložené investície môžu byť vymáhané na občianskoprávnom súde vtedy, ak ich možno preukázateľne dokázať.

29. Porušenie dobrých mravov v rozhodovanom prípade nemožno vykladať extenzívne, teda akékoľvek konanie nemožno pod tento pojem podriaďiť. Prípadná nevera je porušením zákona v manželskom spolužití, je aj sankcionovaná. Ak dve osoby žijú vo vzťahu mimo manželstva, nemôžu očakávať ochranu, ktorá je upravená v Zákone o rodine. Veď často práve z dôvodu vyhnutia sa povinnostiam upraveným v Zákone o rodine muž a žena neuzatvoria manželstvo, keď už vopred kalkulujú s problémami pri rozchode, aby sa vyhli rozvodovému konaniu, majetkovým sporom. Manželský zväzok predpokladá trvalosť a zodpovednosť, vzťah druhu a družky je nezáväzný a voľnejší. Nevera medzi nemanželmi nemôže požívať takú ochranu ako v manželskom zväzku. Zákon pojem dobrých mravov spája s inými skutkovými okolnosťami založenými na skutočných morálnych hodnotách, čomu nasvedčuje aj bohatá judikatúra a prax súdov. Ak žalobkyňa zakladá svoje tvrdenia na tzv. partnerskej vernosti a v prípade jej porušenia odvodzuje v zmysle § 630 OZ nárok na vrátenie daru poukazujúc na porušenie dobrých mravov, nemožno s týmto tvrdením súhlasiť a priznať mu ochranu. V praktickej rovine teda ide o hrubé porušenie dobrých mravov napríklad vtedy, ak sa obdarovaný dopúšťa fyzického násillia, hrubých urážok a pod. voči darcovi alebo členom jeho rodiny. Pokiaľ by súd prihliadol na výklad žalobkyne, potom by žalovaný bol v pozícii „rukojemníka“ vzťahu a nikdy by nemohol „opustiť“ žalobkyňu pre hrozbu straty bývania, majetku.

30. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie o tom, že jednoznačne nebolo preukázané, ohľadnuc od toho, čo odvolací súd uviedol v predchádzajúcom bode, že žalovaný bol žalobkyňi neverný (hoci nejde o zákonom vynutiteľnú povinnosť) ešte pred opustením spoločnej domácnosti. K priebehu deja opustenia existujú tvrdenia žalobkyne aj žalovaného, pričom ani jednu variantu sa súdu nepotvrdilo jednoznačne preukázať. Potom aj tvrdenia strán zostávajú len v tejto rovine, preukázané bolo, že došlo k odstahovaniu sa žalovaného, čo však nie je porušením žiadnej povinnosti, pretože žalovaný ako druh nebol povinný so žalobkyňou bývať. Ani jeden svedok neposkytol vierohodný dôkaz o tzv. nevere žalovaného pred darovaním, ani tesne po darovaní. Tvrdenia a problémy predovšetkým vznikli z rečí, kolektívnej morálky obce. Odvolací súd sa nestotožnil hodnotiacim úsudkom súdu prvej inštancie na konci str. 19 rozsudku o posudzovaní správania sa žalovaného, pretože rozhodnutie súd založil na tom, že takéto chovanie nebolo preukázané, s čím sa odvolací súd stotožňuje.

Žalobkyňa s podaním žaloby je povinná priložiť aj dôkazy, ktoré majú preukázať jej tvrdenia, žalobkyňa však dôkazy preukazujúce hrubé porušenie dobrých mravov k žalobe nedoložila, hoci toto tvrdenie prestavujú podstatu jej tvrdení. Svedok G. vo svojej výpovedi uvádzal, že v roku 2015 sa mal žalovaný vodiť s pani Q. za ruky, vo svojej výpovedi bližšie nekonkretizoval obdobie, keď je nepochybné, že k opusteniu domácnosti zo strany žalovaného došlo 26. 10. 2015. Taktiež, pokiaľ poukazoval na mail, ktorý mala žalobkyňa jemu ukázať, toto zostalo iba v rovine tvrdenia, takýto dôkaz nebol navrhnutý ani vykonaný. Tieto skutočnosti v odôvodnení rozhodnutia konkrétne súd prvej inštancie uviedol, vo svojom rozhodnutí však tieto tvrdenia nezobral za základ svojho rozhodnutia, keďže neboli preukázané.

31. Nepochybné daná vec má svoju majetko-právnu rovinu, i keď žalobkyňa poukazuje na to že je irelevantná. V konaní bolo nepochybné preukázané, že žalobkyňa a žalovaný sa výslovne dohodli na spoločnej výstavbe rodinného domu s tým, že v ňom budú bývať ako rodina. Bolo preukázané aj to, že v podstatnej miere nadobudnutie celej nehnuteľnosti financoval žalovaný. Bolo však preukázané aj to, že podľa svojich schopností a možností sa aj žalobkyňa podieľala investíciami či už na chode rodiny, starostlivosťou o dieťa a pod.. Taktiež následný právny úkon darovania bol len dôsledkom ich dohody a kalkulácie pri získaní pôžičky na získanie nehnuteľností. Nebolo preukázané, že nehnuteľnosti by mala nadobudnúť do vlastníctva iba výlučne žalobkyňa, a to za situácie, kedy sa v podstatnej miere o ich nadobudnutie pričínil žalovaný. Okresný súd v tomto smere správne vyhodnotil právny úkon, uzavretie darovacej zmluvy, ktorá bola platne uzavretá a jej cieľom bolo uvedenie vlastníckych vzťahov na pravú mieru v dôsledku toho, že strany žili ako druh a družka.

32. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalobca, preto mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

33. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).